

กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น

The Tactic Rejection Strategies of Teenagers

ฟาร์ดีณี สามะแเอ^{1*} ชันซูรี หะยือาลี² นูริษา เจ๊ะเดน³ นูริยะห์ หะยือะแม⁴ ยุสรอ สาเมาะ⁵
สุไวยะห์ สาและ⁶ และโสภณ พฤกษานิช⁷

Fatinee Sama-ae^{1*} Sansuree Ha-yiale² Nurisa Cheden³ Nureeyah Hayeemasae⁴
Yusraw Samoh⁵ Suwaibah Saleah⁶ and Sapon Prurksawanich⁷

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้ศึกษาวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาวิธีการและรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น 2) ศึกษาความถี่รูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธระหว่างชายหญิง โดยผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและนำมาวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพจำนวนทั้งสิ้น 100 คน โดยคัดเลือกเพศชาย 50 คน และเพศหญิง 50 คน อายุระหว่าง 18 - 21 ปี โดยคณะผู้วิจัยสร้างเหตุการณ์ในแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 20 เหตุการณ์ ผลจากการศึกษาพบว่ากลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นมีจำนวน 12 กลวิธี ได้แก่ 1) การให้เหตุผล 2) การปฏิเสธ 3) การกล่าวโทษสิ่งอื่น 4) การตั้งคำถาม 5) การคาดคะเน 6) การตำหนิ/พรูสาวท 7) การขอโทษ 8) การแนะนำ 9) การอ้างพยานบุคคล 10) การผิดผ่อน 11) การปลอบใจ และ 12) การขอร้อง ในด้านรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น มี 3 กลวิธี ได้แก่ แบบ 1 กลวิธี เช่น การให้เหตุผล , การปฏิเสธ , การกล่าวโทษสิ่งอื่น แบบ 2 กลวิธี เช่น การปฏิเสธ+การแนะนำ , การขอโทษ+การผิดผ่อน , การคาดคะเน+การให้เหตุผล และแบบ 3 กลวิธี เช่น การขอโทษ+การให้เหตุผล+การผิดผ่อน , การปฏิเสธ+การขอโทษ+การให้เหตุผล , การให้เหตุผล+การตั้งคำถาม+การคาดคะเน เป็นต้น ความถี่ของรูปแบบของกลวิธีที่วัยรุ่นเพศชายนิยมใช้มากที่สุด คือการให้เหตุผล คิดเป็นร้อยละ 16.95 ความถี่ของรูปแบบของกลวิธีที่วัยรุ่นเพศชายนิยมใช้น้อยที่สุด คือการปฏิเสธ + การแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 0.11 ส่วนความถี่ของรูปแบบของกลวิธีที่วัยรุ่นหญิงนิยมใช้มากที่สุด คือการให้เหตุผล คิดเป็นร้อยละ 21.76 ความถี่ของรูปแบบของกลวิธีที่วัยรุ่นหญิงนิยมใช้น้อยที่สุด คือการปฏิเสธ + การแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 0.17

คำสำคัญ : กลวิธีการปฏิเสธ ชั้นเชิง วัยรุ่น

Abstract

This research examines the tactic of rejection strategies of teenagers. The objectives are: 1) to study strategies and patterns of tactic rejection strategies of adolescents' 2) to study the frequency of strategy patterns between men and women. The researcher collected data by using questionnaires from the sample group of students of Yala Business Administration College, vocational level, with a total 100 students, 50 males and 50 females between 18 -

¹⁻⁶ นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยะลา 95000

⁷อ., สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยะลา 95000

*Corresponding author: Tel.: 063-6067668. E-mail address: Niney.1995@gmail.com

21 years of age. The research team created 20 events in the questionnaire. The results of the study showed that the tactic rejection strategies of teenagers consisted of 12 strategies: 1) reasoning, 2) refusal, 3) condemnation, 4) questioning, 5) prediction, 6) reproofing 7) apology, 8) suggestion, 9) claiming of witnesses 10) deferment, 11) consolation and 12) requesting. In terms of tactic rejection strategy form of adolescents' there were 3 strategies : single strategy such as reasoning, denial, condemnation of others' dual strategy such as denial + suggestion, apology + deferment, prediction + reasoning' and tri-strategy such as apology +reasoning + deferment, denial + apology + reasoning, reasoning + questioning + predictions etc. The tactic form of male teenagers that was most frequently used was reasoning representing 16.95 percent, and the form that was least frequently used was denying + suggesting' 0.11 percent. The tactic form of female teenagers that was most frequently used was reasoning representing 21.76 percent, and the form that was least frequently used as rejection + suggesting 0.17 percent.

Keywords : strategy rejection, tactic, teenagers

บทนำ

ปัจจุบันการสื่อสารถือเป็นเรื่องสำคัญในการดำเนินชีวิต เนื่องจากเป็นเครื่องมือสื่อสารระหว่างกลุ่มคนที่จะทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน แสดงออกถึงความรู้สึก ความคิด ความปรารถนา และประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้ที่ต้องการจะสื่อสาร ดังที่ เดวิด เค. เบโล (David K. Berlo) อ้างถึงใน ชิตาภา สุขพล่า [1] ได้กล่าวถึงการสื่อสารไว้ว่าในชีวิตประจำวันของมนุษย์เรานั้นจำเป็นต้องมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นอยู่เสมอ นับตั้งแต่ตื่นนอนตอนเช้าจนถึงดึกคืนค่ำมีดของแต่ละวัน ในบรรดากิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันของมนุษย์นั้น ประมาณมากกว่า 70% ต้องถูกใช้ไปเพื่อการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นด้วยวิธีการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน นั้นหมายความว่า มนุษย์เราใช้เวลากันวันละประมาณ 10 – 11 ชั่วโมง เพื่อการติดต่อสื่อสารกันด้วยการใช้ถ้อยคำ โดยไม่รวมถึงการสื่อสารแบบไม่ใช่ถ้อยคำ อันได้แก่ การใช้ท่ากิริยา ท่าทาง การแสดงสีหน้า และการเคลื่อนไหวของร่างกาย เช่น การโบกมือหรือยกแขน เพื่อแสดงความหมายต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งมนุษย์จะต้องใช้อยู่แล้วเช่นกันเพื่อการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน

การปฏิเสธสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกช่วงวัยซึ่งหนึ่งในช่วงวัยที่ว่านั้นคือ ช่วงวัยรุ่น เนื่องจากร่างกายเริ่มเติบโตเต็มที่ เปลี่ยนชีวิตทางสังคม มีการเลียนแบบ และทดลองบทบาทเพื่อจะเป็นผู้ใหญ่ในแง่ต่าง ๆ เช่น อารมณ์ สังคม จิตใจ ความใฝ่ฝันปรารถนา ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นพัฒนาการที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่น มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกันและกัน มีการเปลี่ยนแปลงบางอย่างกะทันหันรวดเร็ว เข้าใจค่อนข้างยาก มีความมั่นใจในตนเอง รักอิสระ จึงมักจะมีความคิดเห็นที่ขัดแย้งและอาจถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ถูกต้อง

การปฏิเสธมีหลายวิธีซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงบุคลิกภาพและความคิดของผู้พูดได้เป็นอย่างดี โดยทั่วไปการปฏิเสธ คือ การกระทำที่แสดงถึงการไม่ยอมรับ ไม่เห็นด้วย หรือการกระทำที่แสดงออกที่ตรงกันข้ามกับคู่สนทนา นววรรณพันธุ์เมธา [2] ได้กล่าวไว้ว่า ในภาษาไทยมีหลายคำที่ใช้แสดงการปฏิเสธ เช่นคำว่า “ไม่ เปล่า มิ บ” เป็นต้น การกล่าวแย้งความคิดความเชื่อของคู่สนทนาอาจมีคำว่า “หรอก” หรือ “ต่างหาก” อยู่ท้ายประโยคหรือคำที่ต้องการเน้น เช่น “ฉันไปเดินเล่นต่างหาก ไม่ได้ไปไกล” “ฉันไปเดินเล่นหรอก คงไปไม่ไกล”

แก้วใจ ก้างอนตา [3] กล่าวถึงเรื่องกลวิธี สรุปได้ว่า กลวิธีการตอบปฏิเสธนั้น บางครั้งผู้ตอบปฏิเสธอาจใช้วิธีไม่ปฏิเสธออกมาทันที เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบปฏิเสธมีเหตุผลที่ดีในการตอบปฏิเสธ หรือเพื่อบอกเป็นนัยว่าผู้ตอบปฏิเสธอาจต้องการตอบตกลงหากเป็นไปได้

วิมลพัทตร์ พรหมศรีมาศ อ้างถึงใน แก้วใจ ก้างอนตา[4]กล่าวถึงประเภทของกลวิธีการตอบปฏิเสธ สรุปได้ว่า กลวิธีการตอบปฏิเสธแบ่งออกเป็น 2 กลวิธี คือ

1. การตอบปฏิเสธแบบตรง (Direct Refusal)

การตอบปฏิเสธแบบตรงเป็นกลวิธีที่ผู้ตอบปฏิเสธใช้ในการตอบปฏิเสธ โดยปรากฏคำหรือข้อความที่มีความหมายในการปฏิเสธอย่างชัดเจน จึงทำให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ทันทีว่าผู้ตอบปฏิเสธได้ตอบปฏิเสธ เช่น “ไม่” “อย่า” “ไม่ได้” “ไม่ต้องหรอก”

2. การตอบปฏิเสธแบบอ้อม (Indirect Refusal)

การตอบปฏิเสธแบบอ้อม เป็นกลวิธีที่ไม่ปรากฏคำที่มีความหมายเป็นรูปภาษาเป็นปฏิเสธเลยแต่ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ว่าเป็นการตอบปฏิเสธ โดยพิจารณาจากบริบทที่เป็นเหตุการณ์แวดล้อม และจากความหมายตามรูปภาพของหน่วยคิด ทำให้สามารถจำแนกการตอบปฏิเสธแบบอ้อมออกเป็นกลวิธีย่อย ดังนี้

- 2.1 การตอบปฏิเสธโดยให้เหตุผลประกอบ
- 2.2 การตอบปฏิเสธโดยการแสดงความเกรงใจ
- 2.3 การตอบปฏิเสธโดยการลอบใจให้ผู้ฟังคลายกังวล
- 2.4 การตอบปฏิเสธด้วยการแสดงความลังเล
- 2.5 การตอบปฏิเสธโดยการแสดงความเสียใจ
- 2.6 การตอบปฏิเสธโดยการแสดงความเต็มใจที่จะทำตามความต้องการของคู่สนทนาในโอกาส

ต่อไป

- 2.7 การตอบปฏิเสธโดยมีเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับอดีตหรืออนาคต
- 2.8 การตอบปฏิเสธโดยการแสดงความปรารถนาว่าน่าจะทำตามความต้องการของคู่สนทนาได้
- 2.9 การตอบปฏิเสธโดยการเสนอทางเลือก
- 2.10 การตอบปฏิเสธโดยแสดงให้เห็นว่าผู้ตอบปฏิเสธเข้าใจและซาบซึ้งต่อข้อความที่คู่สนทนา

กล่าว

- 2.11 การต่อไปพิเศษโดยกล่าวข้อความเชิงหลักการ
- 2.12 การตอบปฏิเสธโดยกล่าวข้อความเชิงปรัชญา
- 2.13 การตอบปฏิเสธโดยการทวนคำหรือข้อความ
- 2.14 การตอบปฏิเสธโดยการวิพากษ์วิจารณ์หรือตำหนิ
- 2.15 การตอบปฏิเสธโดยการใช้คำกล่าวแสดงการแนะนำ
- 2.16 การตอบปฏิเสธโดยการแสดงความยินดีและความปรารถนาดี เช่น “ขอแสดงความยินดี” “ขอ

อวยพร” เป็นต้น

- 2.17 การตอบปฏิเสธโดยการกล่าวติดตลก
- 2.18 การตอบปฏิเสธโดยการขอความเห็นใจจากผู้ฟัง
- 2.19 การตอบปฏิเสธโดยการกล่าวปกป้องตนเอง
- 2.20 การตอบปฏิเสธโดยการกล่าวชมเชยผู้ฟัง เช่น “แต่ฉันว่าปกติเธอก็สวยอยู่แล้วนะ” เป็นต้น

2.21 การตอบปฏิเสธโดยการกล่าวแสดงความต้องการหรือหรือความรู้สึกส่วนตัวของผู้ปฏิเสธ เช่น “ครูครับ ผมไม่อยากเรียนภาษาอังกฤษเลยครับ ผมไม่เรียนได้ไหมครับ” “ไม่ละคะ คุณครูหนูไม่ชอบเรียนภาษาอังกฤษ” เป็นต้น

2.22 การตอบปฏิเสธโดยการกล่าวแสดงความยินดีและความปรารถนาดี เช่น “ขอให้มีความสุขก็แล้วกัน เราติดธุระต่างจังหวัดสำคัญมากไม่สามารถไปร่วมงานด้วยได้ต้องขอโทษจริงๆ” “ขอบใจมากนะ วันนี้อาจารย์มีงานเยอะมากแต่ขอแสดงความยินดีด้วยนะที่กำลังจะจบกันแล้ว” เป็นต้น

2.23 การตอบปฏิเสธโดยการ ผัดผ่อนการให้คำตอบ เช่น “ผมเห็นด้วยกับคุณนะแต่อย่างไรขอผมพิจารณาอีกสักกระยะแล้วกันนะ” “ขอบคุณครับที่แนะนำ แต่ผมขอคิดดูก่อน” เป็นต้น

จากการศึกษาทฤษฎีในการตอบปฏิเสธแบบอ้อมที่กล่าวมาข้างต้นมีผู้ให้ความหมายทฤษฎีในการตอบปฏิเสธ กล่าวโดยสรุปได้ว่า การตอบปฏิเสธโดยการแสดงความเสียใจ การตอบปฏิเสธด้วยการให้เหตุผล การตอบปฏิเสธโดยการขอโทษ การตอบปฏิเสธโดยการให้ทางเลือก การตอบปฏิเสธโดยการแสดงหลักการ และทฤษฎีที่มีลักษณะคล้ายกันออกเป็นคนละทฤษฎีหรืออาจจำแนกออกเป็นทฤษฎีย่อยๆ เพื่อให้สามารถจำแนกกลิ้งลงไปรายละเอียดได้มากขึ้น แต่ทฤษฎีย่อยที่ใช้ในการตอบปฏิเสธแบบอ้อมมักมีลักษณะที่เด่นชัดและสามารถจัดอยู่ในทฤษฎีต่างๆ การปฏิเสธดังกล่าว เพื่อไม่ให้คู่สนทนาเสียความรู้สึก

ศรีเรือน แก้วกังวาน [5] กล่าวถึงวัยรุ่น สรุปได้ว่าวัยรุ่น หมายถึง ช่วงวัยของความเป็นวัยรุ่นในปัจจุบันที่ยอมรับนั้นประมาณตั้งแต่ 12 - 15 ปี เนื่องจากการศึกษาอยู่ในสถาบันการศึกษานานขึ้น ในแต่ละช่วงวัยก็ยังสามารถแบ่งได้อีก 3 ระยะ คือ ช่วงประมาณ 12 - 15 ปี เป็นวัยแรกรุ่น มีพฤติกรรมค่อนข้างไปทางเด็กอยู่มาก ช่วงประมาณ 16 - 17 ปี เป็นระยะวัยรุ่นตอนกลาง มีพฤติกรรมก้ำกึ่งระหว่างเป็นเด็ก - ผู้ใหญ่ และช่วงสุดท้ายช่วงอายุ 18 - 25 ปี เป็นระยะวัยรุ่นตอนปลายจะมีพฤติกรรมค่อนข้างไปทางผู้ใหญ่ ซึ่งก็จะมีการพัฒนาการที่เด่นในด้านต่าง ๆ เช่น ทางกาย อารมณ์ สังคม เป็นต้น

สุชา จันทร์อม [6] ได้กล่าวถึงช่วงอายุของวัยรุ่นไว้ว่าในช่วงวัยรุ่นที่แท้จริงนั้นจะอยู่ในช่วงอายุ 15 - 18 หรือ 19 - 25 ปี เนื่องจากร่างกายเริ่มโตเต็มที่ เปลี่ยนชีวิตทางสังคม เลียนแบบ และทดลองบทบาท เพื่อจะเป็นผู้ใหญ่ในแง่ต่าง ๆ เช่น อารมณ์ สังคม จิตใจ ความใฝ่ฝันปรารถนา ฯลฯ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นพัฒนาการที่เกิดขึ้นกับวัยนี้มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อกันและกัน มีการเปลี่ยนแปลงบางอย่างกะทันหันรวดเร็วไม่แน่นอน เข้าใจค่อนข้างยาก มีความมั่นใจในตนเอง รักอิสระ จึงมักจะมีความคิดเห็นที่ขัดแย้งและอาจถูกชักจูงไปในทางที่ไม่ถูกต้อง

จากการอธิบายข้างต้นจึงกล่าวได้ว่า วัยรุ่นจะอยู่ในช่วงอายุ 15 - 18 ปี หรือ 19 - 25 ปี เป็นวัยที่มีความคาบเกี่ยวระหว่างความเป็นเด็กต่อเนื่องกับความเป็นผู้ใหญ่ นับเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต และมีพัฒนาการที่เริ่มเข้าสู่ภาวะความเป็นผู้ใหญ่อย่างสมบูรณ์แบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านความนึกคิดและปรัชญาชีวิต โดยผู้วิจัยจะขอยกตัวอย่างเหตุการณ์ของการใช้กลวิธีการปฏิเสธจากการที่ได้ไปเก็บข้อมูลจากนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลา ดังนี้

เหตุการณ์ เมื่อเพื่อนของคุณขอยืมเงินจำนวน 500 บาท ในขณะที่คุณเองก็มีเงินอยู่พอสมควร แต่คุณรู้ว่าเพื่อนคนนี้ยืมเงินแล้วไม่คืนตามที่บอก คุณกับเพื่อนคนนี้สนิทกันมาก แต่ใจคุณไม่อยากให้ คุณจะปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงอย่างไร

= ขอโทษนะเพื่อน เงินนะมีแต่ฉันจำเป็นต้องใช้จริง ๆ ไว้โอกาสหน้านะ

เหตุการณ์ เมื่อแม่ของคุณให้เรียนสายสามัญ แต่คุณอยากเรียนสายอาชีพ คุณจะปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงอย่างไร

= แม่ครับ ยุคนี้อายุสมัยนี้สายอาชีพเขาหางานง่ายกว่าสายสามัญนะแม่ สายอาชีพก็มีค่าแรงสูงอีกครับ

เหตุการณ์ เมื่อเพื่อนของคุณชวนให้คุณสูบบุหรี่หรือยุ่งเกี่ยวกับสิ่งอบายมุข คุณไม่เคยยุ่งเกี่ยวกับเรื่องพวกนี้ แต่คุณก็กลัวว่าเพื่อนคุณจะล้อว่าคุณไม่มีความเป็นผู้ชาย คุณจะปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงอย่างไร

= ไม่เป็นไรครับ เรื่องสูบบุหรี่ไม่ใช่เรื่องที่จะมาวัดว่าผู้ชายแมนไม่แมน

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้นและยกตัวอย่าง จะสังเกตได้ว่าวัยรุ่นยังอาจใช้การปฏิเสธทางอ้อมโดยไม่ใช้รูปภาษาที่แสดงการปฏิเสธ เช่น ใช้การอ้างโดยใช้เหตุผล ขอโทษที่ปฏิบัติตามไม่ได้ เสนอทางเลือกอื่นหรือแม้แต่การกล่าวเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้นได้เพื่อแสดงความสุภาพ

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลา ผู้วิจัยเลือกเก็บข้อมูลจากนักเรียนวิทยาลัยแห่งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นที่ศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ด้วยสิ่งแวดล้อมดังกล่าว ผู้วิจัยจึงคาดว่านักเรียนจากวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลาจะอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องมีการปฏิเสธรวดเร็วว่าดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นเพื่อศึกษากลวิธีและรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นและศึกษาความสัมพันธ์ของกลวิธีระหว่างชายหญิง

วิธีการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำหนังสือขออนุญาตผู้อำนวยการสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลาเพื่อเข้าไปเก็บข้อมูลในสถานศึกษาในเดือน กันยายน 2561 และนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีผู้วิจัยได้อธิบายคำชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามฟังอย่างละเอียด แล้วจึงสัมภาษณ์ให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่ละเหตุการณ์ หากประสบเหตุการณ์ดังกล่าว จะกล่าวปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงอย่างไร เมื่อผู้ตอบแบบสอบถามตอบคำถามในแต่ละเหตุการณ์ ผู้วิจัยจะหยุดเว้นระยะการสนทนาเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามบันทึกคำตอบของตนเองลง ในแบบสอบถามที่ละเหตุการณ์จนครบทั้ง 20 เหตุการณ์ ซึ่งใช้เวลาในการเก็บข้อมูลคนละประมาณ 15 - 20 นาทีโดยผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและนำมาวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพจำนวนทั้งสิ้น 100 คน โดยคัดเลือกเพศชาย 50 คน และเพศหญิง 50 คน อายุระหว่าง 18 - 21 ปี ในระหว่างที่เก็บข้อมูล จะมีผู้ตอบแบบสอบถามบางกลุ่มที่ไม่เข้าใจบางเหตุการณ์ จึงทำให้คณะผู้วิจัยต้องมีการอธิบายเพิ่มเติม โดยคณะผู้วิจัยสร้างเหตุการณ์ในแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 20 เหตุการณ์ดังนี้ จำนวน 100 ชุด ซึ่งมีเหตุการณ์ของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น 20 เหตุการณ์ ดังต่อไปนี้

เหตุการณ์ที่ 1 วันนี้เป็นวันสอบปลายภาคของคุณ แต่คุณลืมนับัตรนักศึกษาไว้ที่หอพัก

เหตุการณ์ที่ 2 เมื่อถึงวันที่อาจารย์กำหนดส่งงาน แต่คุณไม่มีงานส่งอาจารย์ในขณะที่เพื่อนคนอื่นในห้องเตรียมงานที่จะส่งให้กับอาจารย์ภายในวัน

เหตุการณ์ที่ 3 เมื่อเพื่อนของคุณขอยืมเงินจำนวน 500 บาท ในขณะที่คุณเองก็มีเงินอยู่พอสมควร แต่คุณรู้ว่าเพื่อนคนนี้ยืมเงินแล้วไม่คืนตามที่บอก คุณกับเพื่อนคนนี้สนิทกันมาก แต่ใจคุณไม่อยากจะให้เพื่อนยืม

เหตุการณ์ที่ 4 เมื่อคุณขี่รถจักรยานของเพื่อนแล้วเกิดอุบัติเหตุรถล้มระหว่างทาง ทำให้กระจกข้างซ้ายของรถจักรยานแตก คุณจะปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงอย่างไร

เหตุการณ์ที่ 5 คุณยืมโน้ตบุ๊กของเพื่อนมาใช้ แต่ ขณะที่คุณใช้โน้ตบุ๊กอยู่นั้นคุณก็เผลอกดลบไฟล์งานของเพื่อน คุณพยายามกู้คืนแต่ก็ไม่ได้ เมื่อเพื่อนทราบว่าไฟล์งานหาย และเพื่อนโกรธคุณมาก

เหตุการณ์ที่ 6 เมื่อเพื่อนของคุณส่งข้อความในแชทกลุ่มว่า “เสาร์-อาทิตย์นี้นัดทำงานนะ” รับทราบกันทุกคน แต่คุณก็มีนัดดูหนังกับแฟนแล้ว เมื่อเวลาผ่านไปสักพักเพื่อนของคุณก็ส่งข้อความส่วนตัวหาคุณ ว่าให้ไปรับเขาที่หอพักในวันนัด

เหตุการณ์ที่ 7 สอบปลายภาควันสุดท้ายของมัธยมศึกษาปีที่ 6 แล้วเพื่อนของคุณก็เอ่ยปากพูดว่า “ปิดเทอมนี้เราไปเที่ยวเขาใหญ่กัน” ทุกคนในกลุ่มก็เห็นด้วย เพราะคิดว่าได้พักผ่อนแล้วก็ได้อยู่กับเพื่อนก่อนจะแยกย้ายกันไปตามความฝัน แต่คุณไม่อยากไปเพราะคุณคิดว่า ช่วงเวลานั้นคุณจะทำหนังสือ เพื่อสอบเข้ามหาลัย

เหตุการณ์ที่ 8 เมื่อเพื่อนของคุณโทรมาเพื่อนัดเจอกัน แล้วคุณอยู่ในช่วงลดน้ำหนัก ไม่ทานอาหารเย็นหรือดสังสรรค์ เพราะคิดว่าตัวเองอ้วนเกินไป

เหตุการณ์ที่ 9 เมื่อแม่ของคุณให้เรียนสายสามัญ แต่คุณอยากเรียนสายอาชีพ

เหตุการณ์ที่ 10 เมื่อเพื่อนของคุณชวนให้คุณสูบบุหรี่หรือยุ่งเกี่ยวกับสิ่งอบายมุข คุณไม่เคยยุ่งเกี่ยวกับเรื่องพวกนี้ แต่คุณก็กลัวว่าเพื่อนคุณจะล้อว่าคุณไม่มีความเป็นผู้ชาย คุณจะปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงอย่างไร

เหตุการณ์ที่ 11 เมื่อเพื่อนของคุณขายของออนไลน์ แล้วให้คุณอุดหนุนสินค้าของเขา แต่คุณไม่มีเงิน แต่คุณอายที่จะบอกเพื่อนว่าคุณไม่มีเงิน

เหตุการณ์ที่ 12 เมื่อคุณพบรักในโลกโซเชียล แล้ววันหนึ่งแฟนคุณอยากเจอคุณโดยให้คุณไปเจอเขาที่ห้องพัก แต่คุณไม่กล้าไปกลัวว่าเขาจะทำมีดมีร้าย

เหตุการณ์ที่ 13 เมื่อเพื่อนของคุณมีเหตุทะเลาะวิวาทกับอีกฝ่ายหนึ่ง คุณก็อยู่ในเหตุการณ์ด้วย อาจารย์มาเห็นแล้วเชิญพวกคุณไปห้องปกครอง แต่คุณไม่ได้มีส่วนร่วมในเหตุการณ์นั้น แต่อาจารย์รู้ว่าเพื่อนที่ดีกันเป็นเพื่อนที่อยู่กลุ่มเดียวกับคุณ

เหตุการณ์ที่ 14 เมื่อคุณไปเที่ยวต่างจังหวัดกับเพื่อน แล้วขากลับคุณไปส่งเพื่อนที่บ้าน เพื่อนของคุณก็ทำสิ่งเสพติดตกไว้ในรถของคุณ วันต่อมาพ่อของคุณมาเจอพอดี คุณเองก็ไม่รู้ว่าเพื่อนจะทำตกในรถ

เหตุการณ์ที่ 15 เมื่อเพื่อนสนิทของคุณเป็นแฟน ทั้ง ๆ ที่คุณก็มีคนคุยอยู่แล้ว แต่ไม่อยากให้เสียมิตรภาพต่อกัน

เหตุการณ์ที่ 16 เมื่อเพื่อนของคุณชวนไปร้านเหล้าหลังเลิกงาน แล้วคุณเป็นคนไม่ดื่มแอลกอฮอล์ แต่คุณกลัวเพื่อนจะว่าคุณไม่แมน

เหตุการณ์ที่ 17 เมื่อมีคนแปลกหน้ามาขอเบอร์ อยากทำความรู้จักกับคุณ แต่คุณกลัว

เหตุการณ์ที่ 18 เมื่อเพื่อนของคุณขอยืมเสื้อผ้าของคุณ ทั้ง ๆ ที่คุณเองก็เพิ่งซื้อ และใส่แค่ 2-3 ครั้ง คุณกลัวเสื้อผ้าจะเสียทรง เพราะเพื่อนคุณมีรูปร่างใหญ่กว่าคุณ

เหตุการณ์ที่ 19 เมื่อคุณแอบชอบแฟนของเพื่อน แล้วเพื่อนคุณจับได้

เหตุการณ์ที่ 20 ขณะที่คุณกำลังเดินตลาดแล้วมีกระเป๋าตั้งค์ตกอยู่ระหว่างทางเดิน แล้วคุณก็หยิบกระเป๋าตั้งค์นั้นใส่กระเป๋าทางเกง แต่มีคนเห็นแล้วเดินเข้ามาหาคุณแล้วตะโกนว่าคุณเป็นขโมย แต่จริง ๆ แล้วคุณจะทำอะไร

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น” ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและนำมาวิเคราะห์ เพื่อศึกษากลวิธีและรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นที่ศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลา และความรู้รูปแบบของกลวิธีระหว่างชายหญิง โดยแบบสอบถามที่นำมาวิเคราะห์ได้จากการใช้แบบทดสอบ จำนวน 100 ชุด ซึ่งมีเหตุการณ์ของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น 20 เหตุการณ์ โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้ชายจำนวน 50 คน และผู้หญิงจำนวน 50 คน โดยวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์กลวิธีและรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความรู้รูปแบบของกลวิธีระหว่างชายหญิง

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์กลวิธีและรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น

ผู้วิจัยได้นำข้อความจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 100 คน เมื่อนำมาจำแนกเป็นข้อความย่อย จะได้ข้อความย่อยที่นำมาวิเคราะห์กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น ทั้งสิ้น 3,567 ข้อความ เนื่องจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างบางส่วนให้ข้อมูลไม่ตรงตามคำตอบ ผู้วิจัยจึงไม่นำข้อมูลส่วนนั้นมาวิเคราะห์ เนื่องจากตอบไม่ตรงประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น มี 12 กลวิธี ได้ดังนี้ 1. การให้เหตุผล 2. การปฏิเสธ 3. การกล่าวโทษสิ่งอื่น 4. การตั้งคำถาม 5. การตำหนิ/ผรุสวาท 6. การคาดคะเน 7. การขอโทษ 8. การแนะนำ 9. การอ้างพยานบุคคล 10. การผิดผ่อน 11. การปลอบใจ และ 12. การขอร้อง

ตารางที่ 1 ความถี่ของการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นชายหญิง

กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิง	จำนวนเพศชาย	คิดเป็นร้อยละ	จำนวนเพศหญิง	คิดเป็นร้อยละ
1. การให้เหตุผล	394	26.53	395	29.50
2. การปฏิเสธ	332	22.36	223	16.65
3. การกล่าวโทษสิ่งอื่น	10	0.67	53	3.96
4. การตั้งคำถาม	68	4.58	102	7.62
5. การตำหนิ/ผรุสวาท	58	3.91	53	3.96
6. การคาดคะเน	93	6.27	95	7.09
7. การขอโทษ	232	15.62	186	13.89
8. การแนะนำ	69	4.64	92	6.87
9. การอ้างพยานบุคคล	43	2.90	32	2.39
10. การผิดผ่อน	89	5.99	52	3.88
11. การปลอบใจ	44	2.96	31	2.32
12. การขอร้อง	53	3.57	25	1.87
รวม	1,485	100	1,339	100

กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นของนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลา โดยเพศชายนิยมใช้มากที่สุด คือ การให้เหตุผลร้อยละ 26.53 รองลงมาคือ การปฏิเสธ ร้อยละ 22.36 สำหรับกลวิธีที่วัยรุ่นชายใช้น้อยที่สุดคือ การกล่าวโทษสิ่งอื่น มีเพียงร้อยละ 0.67 เท่านั้น

ส่วนเพศหญิงนิยมใช้มากที่สุด คือการให้เหตุผลคิดเป็นร้อยละ 29.50 รองลงมาคือ การปฏิเสธ ร้อยละ 16.65 และการขอโทษ 13.89 สำหรับกลวิธีที่วัยรุ่นหญิงใช้น้อยที่สุดคือ การขอร้อง มีเพียงร้อยละ 1.87 เท่านั้นดังจะยกตัวอย่างต่อไปนี้

การให้เหตุผล : เพศหญิง

“บ๊อกราย กำลังรอเขาทำบัตรชั่วคราว”

(เหตุการณ์ที่ 1 : ลืมบัตรเข้าห้องสอบ)

“ฉันมีเงินไม่พอ และที่มีฉันจะเก็บใช้หนี้เพื่อน”

(เหตุการณ์ที่ 3 : เพื่อนขอยืมเงิน แต่ไม่ยอมยกให้)

การปฏิเสธ : เพศชาย

“...ไม่ได้ชอบ”

(เหตุการณ์ที่ 19 : แอบชอบแฟนเพื่อน)

“กูไม่ไปนะ...”

(เหตุการณ์ที่ 6 : เพื่อนนัดทำงาน แต่มีนัดกับแฟนแล้ว)

การขอโทษ : เพศหญิง

“โทษทีนะคะ...”

(เหตุการณ์ที่ 17 : คนแปลกหน้ามาขอเบอร์)

“ขอโทษนะแก ...”

(เหตุการณ์ที่ 11 : เพื่อนให้อุดหนุนสินค้า แต่ไม่มีเงิน)

จากการศึกษาการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นทั้ง 12 กลวิธี พบว่า กลวิธีต่าง ๆ มีรูปแบบการปรากฏที่หลากหลาย ผู้ตอบแบบสอบถามบางคนใช้เพียงกลวิธีเดียว บางคนใช้หลายกลวิธีในการตอบปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิง โดยรูปแบบทั้งหมดใช้กลวิธี จำนวน 1 - 3 กลวิธี และนับจำนวนรูปแบบกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นได้ทั้งสิ้น 27 รูปแบบ จำแนกตามจำนวนกลวิธีที่ปรากฏในรูปแบบได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนกลวิธีที่ปรากฏในรูปแบบการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น

จำนวนกลวิธีที่ปรากฏในรูปแบบของการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิง	จำนวนรูปแบบ	คิดเป็นร้อยละ
1 กลวิธี	3	11.11
2 กลวิธี	19	70.37
3 กลวิธี	5	18.52
รวม	27	100

จากตารางพบว่า จำนวนกลวิธีที่ปรากฏในรูปแบบของการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงมากที่สุด คือ รูปแบบที่มี 2 กลวิธี ปรากฏเป็นร้อยละ 70.37 รองลงมา รูปแบบ 3 กลวิธี ปรากฏเป็นร้อยละ 18.52 ส่วนรูปแบบที่ปรากฏน้อย คือ รูปแบบที่มี 1 กลวิธี ซึ่งปรากฏเพียงร้อยละ 11.11

1 กลวิธี เช่น การให้เหตุผล

ตัวอย่าง

การให้เหตุผล

“บัตรผมหายไปติดต่อกันแล้วยังไม่ได้ครับ”

(เหตุการณ์ที่ 1 : ลืมบัตรเข้าห้องสอบ)

2 กลวิธี คือ เช่น การให้เหตุผล + การกล่าวโทษสิ่งอื่น, การขอโทษ + การให้เหตุผล, การปฏิเสธ + การแนะนำ

ตัวอย่าง

การให้เหตุผล + การกล่าวโทษสิ่งอื่น

“อาจารย์ครับพอดีว่าหนูมาจากบ้านเลยตรงมาสอบเลย หนูนึกว่าบัตรนักศึกษาคิดอยู่ในกระเป๋าแล้ว”

(เหตุการณ์ที่ 1 : ลืมบัตรเข้าห้องสอบ)

การขอโทษ + การให้เหตุผล

“ขอโทษนะ เราต้องใช้เงินเหมือนกันถ้าไม่ติดก็ต้องจ่ายค่าเทอมเราให้ยืมแน่”

(เหตุการณ์ที่ 3 : เพื่อนขอยืมเงิน แต่ไม่ยอมให้)

การปฏิเสธ + การแนะนำ

“ไม่มีจริง ๆ วะ ไปยืมคนอื่นนะ”

(เหตุการณ์ที่ 3 : เพื่อนขอยืมเงินแต่ไม่ให้)

3 กลวิธี เช่น การขอโทษ + การปฏิเสธ + การปลอบใจ, การขอโทษ + การปฏิเสธ + การให้เหตุผล, การให้เหตุผล + การตั้งคำถาม + การคาดคะเน

ตัวอย่าง

การขอโทษ + การปฏิเสธ + การปลอบใจ

“ขอโทษนะเพื่อน เรามีแผนแล้วแต่แกก็ยังเป็นเพื่อนกันจนวันตาย”

(เหตุการณ์ที่ 15 :เพื่อนสนิทขอเป็นแฟน)

การขอโทษ + การปฏิเสธ + การให้เหตุผล

“ขอโทษที่ เราไม่ขอยุ่งเรื่องพวกนี้ดีกว่านะ มันอาจทำให้เราหมดอนาคตได้”

(เหตุการณ์ที่ 10 :เพื่อนชวนไปยุ่งกับสิ่งอบายมุข)

การให้เหตุผล + การตั้งคำถาม + การคาดคะเน

“ผมอยากเรียนสายอาชีพครับ ถ้าได้เรียนตามที่ชอบมันดีกว่าหรือเปล่า ผมว่ามันดีกว่านะ”

(เหตุการณ์ที่ 9 :แม่ให้เรียนสายสามัญ แต่อยากเรียนสายอาชีพ)

กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นทั้ง 12 วิธี มีรูปแบบการปรากฏจำนวนทั้งสิ้น 27 รูปแบบและมีความถี่ในการปรากฏต่างกันรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นที่นิยมใช้มากที่สุด คือ การให้เหตุผล ส่วนรูปแบบที่ปรากฏน้อยที่สุดมี 1 รูปแบบ คือ การให้เหตุผล + การตั้งคำถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความถี่ของรูปแบบของกลวิธีระหว่างชายหญิง

การศึกษารูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น พบว่าแต่ละรูปแบบมีความถี่ในการปรากฏต่างกัน บางรูปแบบมีการใช้มากและบางรูปแบบมีการใช้น้อย เมื่อนับจำนวนความถี่ในการปรากฏของรูปแบบกลวิธีแล้ว สามารถเรียงลำดับรูปแบบที่มีความถี่ในการใช้มากที่สุดไปหาน้อยสุด ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ศึกษาความถี่ของรูปแบบของกลวิธีระหว่างชายหญิง

รูปแบบของกลวิธี	จำนวน เพศหญิง	คิดเป็น ร้อยละ	จำนวน เพศ ชาย	คิดเป็น ร้อยละ
12. การให้เหตุผล + การแนะนำ	19	1.06	2	1.5
13. การขอโทษ + การผิดผ่อน	18	1.0	24	1.33
14. การคาดคะเน + การให้เหตุผล	17	0.95	21	1.17
15. การให้เหตุผล + การขอร้อง	17	0.95	17	0.94

16. การให้เหตุผล + การปลอมใจ	17	0.95	16	0.89
17. การขอโทษ + การอภัยบุคคล	15	0.83	12	0.67
18. การขอโทษ + การให้เหตุผล + การผิดผ่อน	13	0.72	12	0.67
19. การขอโทษ + การปฏิเสธ + การให้เหตุผล	13	0.72	11	0.61
20. การกล่าวโทษสิ่งอื่น	8	0.45	10	0.56
21. การปฏิเสธ + การขอโทษ + การให้เหตุผล	7	0.39	8	0.44
22. การให้เหตุผล + การตั้งคำถาม + การคาดคะเน	5	0.28	8	0.44
23. การปฏิเสธ + การขอร้อง	6	0.33	7	0.39
24. การขอโทษ + การปฏิเสธ + การปลอมใจ	5	0.28	3	0.17
25. การปฏิเสธ + การแนะนำ	3	0.17	2	0.11
26. การให้เหตุผล + การกล่าวโทษสิ่งอื่น	4	0.22	4	0.22
27. การให้เหตุผล + การตั้งคำถาม	4	0.22	4	0.22
รวม	1,797	100	1,800	100

จากตารางที่ 2 สรุปว่า รูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นเพศหญิงที่นิยมใช้มากที่สุด คือการให้เหตุผล คิดเป็นร้อยละ 21.76 รองลงมาคือ การปฏิเสธ + การให้เหตุผล คิดเป็นร้อยละ 17.58 และการปฏิเสธ คิดเป็นร้อยละ 13.19 ส่วนรูปแบบที่วัยรุ่นเพศหญิงมีการใช้น้อยที่สุด คือ การปฏิเสธ+การแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 0.17

รูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นเพศชายที่นิยมใช้มากที่สุด คือ การให้เหตุผล คิดเป็นร้อยละ 16.95 รองลงมา คือ การปฏิเสธ + การให้เหตุผล คิดเป็นร้อยละ 15.67 และการปฏิเสธ คิดเป็นร้อยละ 11.56 รูปแบบที่วัยรุ่นเพศชายมีการใช้น้อยที่สุด คือ การปฏิเสธ + การแนะนำ คิดเป็นร้อยละ 0.11

การศึกษากลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น ทำให้ทราบถึงกลวิธีที่วัยรุ่นใช้ในการปฏิเสธเมื่อตกอยู่ในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีอยู่หลายกลวิธีแต่ละกลวิธีจะมีความถี่ในการใช้แตกต่างกันไป อีกทั้งกลวิธีเหล่านั้นจะมีรูปแบบการปรากฏที่หลากหลายและมีความถี่ในการใช้มากน้อยแตกต่างกัน

อภิปรายผล

การศึกษากลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นนั้น ทำให้ทราบถึงลักษณะการแสดงกลวิธีในการป้องกันตนเองของวัยรุ่นเพื่อช่วยให้ตนเองรอดพ้นจากสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ และความแตกต่างด้านเพศก็เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้วัยรุ่นใช้ภาษาแตกต่างกันด้วย เห็นได้จากการที่วัยรุ่นเพศชายใช้กลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้น

เชิงมากกว่าวัยรุ่นเพศหญิง ทั้งด้านกลวิธีและรูปแบบที่หลากหลายกว่าวัยรุ่นเพศหญิง ทั้งนี้เพราะโดยธรรมชาติแล้วเพศชายจะมีกลวิธีการปฏิเสธและมีทักษะด้านการเอาตัวรอดดีกว่าเพศหญิง ซึ่งข้อสรุปดังกล่าว ไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของนัทรุทัย สีหะเกรียงไกร [7] ได้ศึกษากลวิธีการปฏิเสธเพื่อปกปิดความจริงในภาษาไทยของวัยรุ่น ผลสรุปได้ว่าเพศหญิงจะมีการใช้กลวิธีการปกปิดความจริงมากกว่าเพศชาย เพราะเพศหญิงจะเป็นเพศที่ชอบพูดมากกว่าเพศชาย และมีการรักษาหน้าหรือภาพลักษณ์ของตนเองมากกว่าเพศชาย ดังนั้นเพศหญิงจึงมีการตกแต่งคำพูดมากกว่าเพศชาย

สำหรับการเก็บข้อมูลครั้งนี้ ถือเป็นประสบการณ์ที่มีค่าของผู้วิจัย เพราะการได้พบปะพูดคุยกับกลุ่มตัวอย่างในสายวิชาชีพนั้น ทำให้ผู้วิจัยเข้าใจพฤติกรรมของบุคคลกลุ่มนี้มากยิ่งขึ้นในขณะที่บุคคลภายนอกมองว่า เด็กวัยรุ่นในสายอาชีพมีความคิดที่แตกต่างจากนักเรียนสายสามัญ ทั้งนี้เกิดจากอิทธิพลจากสิ่งแวดล้อมรอบตัวที่พบเจอแตกต่างกันไป จึงทำให้นักเรียนสายอาชีพและสายสามัญมีการตอบปฏิเสธที่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้ศึกษาวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น มีวัตถุประสงค์ คือ 1) ศึกษาวิธีการและรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น 2) ศึกษาความถี่รูปแบบของกลวิธีระหว่างชายหญิง โดยผู้วิจัยได้จัดเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างและนำมาวิเคราะห์จากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีบริหารธุรกิจยะลา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพจำนวนทั้งสิ้น 100 คน โดยคัดเลือกเพศชาย 50 คน และเพศหญิง 50 คน อายุระหว่าง 18 - 21 ปี โดยคณะผู้วิจัยสร้างเหตุการณ์ในแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 20 เหตุการณ์

ผลจากการศึกษาพบว่ากลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่น มีจำนวน 12 กลวิธี ได้แก่ 1) การให้เหตุผล 2) การปฏิเสธ 3) การกล่าวโทษสิ่งอื่น 4) การตั้งคำถาม 5) การคาดคะเน 6) การตำหนิ/ผรุสวาท 7) การขอโทษ 8) การแนะนำ 9) การอ้างพยานบุคคล 10) การผัดผ่อน 11) การปลอบใจ และ 12) การขอร้องซึ่งวัยรุ่นนิยมใช้มากที่สุด ได้แก่ การให้เหตุผล โดยจำแนกรูปแบบได้ 3 กลวิธี ได้แก่ 1 กลวิธี เช่น การให้เหตุผล, 2 กลวิธี เช่น การขอโทษ+การผัดผ่อน, และ 3 กลวิธี เช่น การขอโทษ+การให้เหตุผล+การผัดผ่อน โดยแยกได้ 27 รูปแบบ ได้แก่ 1) การให้เหตุผล 2) การปฏิเสธ+การให้เหตุผล 3) การปฏิเสธ 4) การให้เหตุผล+การปฏิเสธ 5) การให้เหตุผล+ การผัดผ่อน 6) การขอโทษ+ การให้เหตุผล 7) การให้เหตุผล+การตำหนิ/ผรุสวาท 8) การปฏิเสธ+การผัดผ่อน 9) การปฏิเสธ+การกล่าวโทษสิ่งอื่น 10) การผัดผ่อน+การให้เหตุผล 11) การให้เหตุผล+การขอโทษ 12) การให้เหตุผล+การแนะนำ 13) การขอโทษ+การผัดผ่อน 14) การคาดคะเน+การให้เหตุผล 15) การให้เหตุผล+การขอร้อง 16) การให้เหตุผล+การปลอบใจ 17) การขอโทษ+การอ้างพยานบุคคล 18) การขอโทษ+การให้เหตุผล+การผัดผ่อน 19) การขอโทษ+การปฏิเสธ+การให้เหตุผล 20) การกล่าวโทษสิ่งอื่น 21) การปฏิเสธ+การขอโทษ+การให้เหตุผล 22) การให้เหตุผล+การตั้งคำถาม+การคาดคะเน 23) การปฏิเสธ + การขอร้อง 24) การขอโทษ + การปฏิเสธ + การปลอบใจ 25) การปฏิเสธ + การแนะนำ 26) การให้เหตุผล+การกล่าวโทษสิ่งอื่น และ 27) การให้เหตุผล+การตั้งคำถาม

กลวิธีที่เพศชายนิยมใช้มากที่สุด คือ การให้เหตุผล, รองลงมา การปฏิเสธ+การให้เหตุผล และการปฏิเสธ ส่วนกลวิธีที่เพศหญิงนิยมใช้มากที่สุด คือ การให้เหตุผล รองลงมา การปฏิเสธ+การให้เหตุผล และ การปฏิเสธ ดังนั้นกลวิธีและรูปแบบของกลวิธีการปฏิเสธอย่างมีชั้นเชิงของวัยรุ่นนิยมใช้มากที่สุด คือวัยรุ่นเพศชาย เนื่องจากวัยรุ่นเพศชายจะใช้คำพูดที่มีกลวิธีการปฏิเสธและมีทักษะการเอาตัวรอดมากกว่าวัยรุ่นเพศหญิง

เอกสารอ้างอิง

- [1] ชิตาภา สุขพล้ำ. (2548). การสื่อสารระหว่างบุคคล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [2] นววรรณ พันธเมธา. (2527). ไวยากรณ์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- [3] แก้วใจ ก้างอนตา. (2550). กลวิธีการตอบปฏิเสธของชาวอเมริกันและชาวไทย. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [4] แก้วใจ ก้างอนตา. (2550). กลวิธีการตอบปฏิเสธของชาวอเมริกันและชาวไทย. วิทยานิพนธ์
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [5] ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2540). จิตวิทยาพัฒนาการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- [6] สุชา จันทร์เอม. (2550). จิตวิทยาวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- [7] นันทฤทัย สีหะเกรียงไกร. (2549). กลวิธีการปฏิเสธเพื่อปกปิดความจริงในภาษาไทยของวัยรุ่น.
วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.